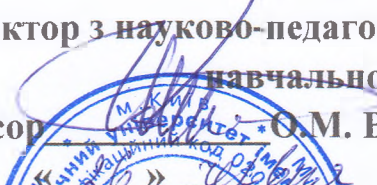

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О.БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра загальної і медичної психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи
професор О.М. Власенко
2023р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ»

Освітній рівень	<u>перший (бакалаврський) рівень</u>
Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>227 «Терапія та реабілітація»</u>
Спеціалізація	<u>227.01 «Фізичний терапевт»</u>
Освітня програма	<u>Фізична терапія</u>

Робоча програма дисципліни «Педагогіка та психологія» для студентів першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» 3 курсу медико-психологічного факультету.

РОЗРОБНИКИ: д.психол.н., професор М.М. Філоненко
к.психол.н., доцент Н.М. Городнова

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної і медичної психології
Протокол від «01» червня 2023 року №20

Завідувач кафедри, професор _____ **М.М. Матяш**

Робочу програму схвалено на засіданні Циклової методичної комісії з медико психологічних
дисциплін
Протокол від «08» червня 2023 року №10

Голова циклової методичної комісії,
професор _____ **М.М. Філоненко**

Перезатверджено:

На 20__-20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р. Протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__-20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р. Протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__-20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р. Протокол № __
(підпис) (ПІБ)

На 20__-20__ н.р. _____ «__» ____ 20__ р. Протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів - 5 кредити	Галузь знань: 22 Охорона здоров'я	Основна
Модулів - 1	Спеціальність: 227 «Терапія та реабілітація»	Рік підготовки: 3
Змістових модулів - 3		Семестр: 5 або 6
Індивідуальне науково-дослідне завдання в тексті РП		Лекції: 20 годин
Загальна кількість годин - 150		Практичні заняття: 50 годин
Тижневих годин:- аудиторних – 2, самостійна робота студента – 2,3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	Самостійна робота: 80 годин
		Вид контролю: ПК

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія» є: формування психолого-педагогічної компетентності майбутніх фахівців, отримання знань про основні категорії педагогіки і психології, методи, засоби навчання, про основи здійснення освітньої діяльності серед пацієнтів/клієнтів; сформувати здатність до застосування знань педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії; розвинути педагогічне мислення, а також ознайомлення студентів з основними проблемами педагогіки і психології на сучасному етапі розбудови суспільства; надання можливості студентам не лише оволодіти системою психолого-педагогічних знань, ознайомити їх з загальними поняттями та закономірностями розвитку та формування особистості у освітньому процесі, а й забезпечити формування на цій основі психолого-педагогічних умінь та навичок застосування їх у професійній діяльності, що є одним з важливих елементів у підготовці майбутніх фахівців з фізичної терапії

Очікувані результати навчання з дисципліни:

Знати: процеси освітньої інтеграції в європейський і світовий освітній простір; теоретичних основ педагогіки з урахуванням сучасного стану розвитку освіти в Україні та за кордоном; сутності, закономірностей, принципів, методів та форм навчально-виховного процесу; психолого-педагогічної компетентності майбутніх фахівців; основ педагогічної комунікації, інноваційних технологій навчально-виховного процесу; ознайомлення студентів з загальними поняттями та закономірностями психічної діяльності людини умінь та навичок використання знань з педагогіки і психології з метою удосконалення майбутньої професійної діяльності.

Вміти: розв'язувати типові та складні задачі і проблеми у відповідній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, визначати форми спілкування та взаємовідносин у практичній сфері; будувати психологічний контакт з співрозмовником; застосовувати правила ефективної комунікації; володіти методами та засобами

попередження та подолання конфліктних ситуацій на міжособистісному рівні, визначити предмет та об'єкт вивчення педагогічної науки, розглянути зв'язок педагогіки з іншими науками, з'ясувати методи педагогічного дослідження, ознайомитись з історією розвитку педагогіки, освіти в Україні та за кордоном; визначити сутність понять «дидактика», «закономірність», «принцип», «форма», «метод навчання»; розглянути структуру навчального процесу; надати загальну характеристику основних форм, методів та засобів навчання; розкрити сутність сучасних освітніх технологій; визначити особливості впровадження принципів, форм і методів навчального процесу, активних та інтерактивних методів навчання; визначити сутність поняття «виховання», «закономірність», «принцип», «форма», «метод» виховного процесу; розглянути структуру виховного процесу; надати загальну характеристику основних форм, методів та засобів виховання; визначити особливості впровадження принципів, форм і методів виховного процесу; особливості виховання лікаря.

Здатність продемонструвати: розв'язання типових та складних задач і проблем у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог; практичні навички самопізнання та самовдосконалення; здатність застосовувати теоретичні знання основ у процесі спілкування; здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, своїм колегам потребу у заходах фізичної терапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я; знання визначення психології як науки, основні етапи її розвитку; аналіз галузей психології та її зв'язки з іншими науками; класифікувати методи науково-психологічного дослідження; вирізняти функції психіки та форми її прояву; аналізувати психологічну структуру особистості; розкрити роль і місце діяльності та спілкування у формуванні особистості; інтерпретувати значення спілкування в професійній діяльності лікаря; пояснювати специфіку психічних пізнавальних та емоційно-вольових процесів та обґрунтовувати їх значення в професійній діяльності фахівця з фізичної реабілітації; аналізувати особливості розвитку психічних пізнавальних процесів

Сприяти формуванню низки практичних навичок: аналітично мислити, бути проникливим та об'єктивним, прагнути до наукових пошуків оптимальних рішень і творчої взаємодії із суб'єктами, групами, організаціями; ефективно впливати на індивіда, соціальну групу; застосовувати нові технології та інновації в усіх сферах професійної діяльності; вдосконалювати навички до саморозвитку, розширення свого кругозору, підвищення професійної майстерності на основі самоосвіти.

Самостійно вирішувати: завдання, пов'язані з пошуком інформації з різних джерел, для вирішення професійних завдань; практичні задачі, пов'язані з професійним самовдосконаленням.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту, дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Загальні:

ЗК 01. Здатність до аналізу медичних, соціальних та особистісних проблем на основі біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності

ЗК 02. Здатність виявляти, формулювати і вирішувати проблеми пацієнта/клієнта, застосовуючи у практичній діяльності базові знання, клінічне та рефлексивне мислення;

ЗК 06. Здатність працювати автономно, проявляючи наполегливість і відповідальність щодо поставлених завдань і обов'язків.

ЗК 07. Здатність працювати у складі мультидисциплінарної команди.

ЗК 08. Здатність до ефективного письмового та усного професійного міжособистісного спілкування з клієнтами, членами мультидисциплінарної команди, фахівцями охорони здоров'я, соціальної та освітньої галузей.

ЗК 09. Здатність адаптуватися та знаходити оптимальне рішення у нових ситуаціях, співпрацюючи з пацієнтом/клієнтом і членами мультидисциплінарної команди.

ЗК 11. Здатність керувати, мотивувати людей рухатися до спільної мети, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність діяти згідно професійного Етичного Кодексу фізичного терапевта або ерготерапевта та цінувати індивідуальні та культурні відмінності між пацієнтами/клієнтами, членами мультидисциплінарної команди.

Фахові:

СК 01. Здатність розуміти та пояснювати патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії.

СК 04. Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію.

СК 06. Здатність допомагати пацієнту/клієнту зрозуміти, сформулювати та реалізувати власні потреби.

СК 07. Здатність прогнозувати результати фізичної терапії, формулювати цілі, складати, обговорювати та пояснювати програму фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.

СК 14. Здатність діяти самостійно в умовах професійної ізоляції.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Демонструвати знання біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності та вміння аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.

ПРН 2. Демонструвати вміння аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію.

ПРН 4. Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.

ПРН 6. Проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення порушень функції, активності та участі.

ПРН 9. Демонструвати вміння спілкування з пацієнтом/клієнтом, проводити опитування пацієнта/клієнта, для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та очікуваних результатів фізичної терапії.

ПРН 16. Постійно дотримуватись безпеки для практикуючого фахівця та пацієнта/клієнта.

ПРН 17. Демонструвати вміння проводити самостійну практичну діяльність.

ПРН 18. Демонструвати вміння вербального і невербального спілкування з особами та співрозмовниками, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 19. Демонструвати вміння проводити інструктаж, навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 22. Демонструвати професійний розвиток та планувати його.

ПРН 24. Дотримуватись основних юридичних та етичних вимог, провадити діяльність зі згоди пацієнта/клієнта.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Змістовий модуль 1. Педагогіка

Тема 1. Завдання и предмет курсу «Педагогіка та психологія». Значення психологічних та педагогічних знань в майбутній професійній діяльності. Педагогіка як наука. Поняття про педагогіку як науку. Виховання як предмет педагогіки. Основні функції та завдання педагогіки. Характеристика основних категорій педагогіки: виховання, освіта, навчання. Галузі сучасної педагогічної науки.

Тема 2. Історія педагогічної науки. Історія розвитку педагогіки як науки. Афіньська та Спартанська системи виховання. Педагогіка в епоху Середньовіччя. Педагогіка в епоху Відродження. Педагогіка в епоху Просвітництва. Педагогіка у XIX – поч. XX ст. Актуальні

ідеї сучасної педагогіки.

Тема 3. Методи науково-педагогічних досліджень. Поняття методу науково-педагогічного дослідження. Основні методи науково-педагогічних досліджень: психолого-педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, психолого-педагогічний тест, соціологічні і педагогічні анкети та ін. Характеристика основних методів в педагогіці.

Тема 4. Основи теорії навчання і освіти. Поняття дидактики, її предмет та завдання. Основні категорії дидактики. Навчання як цілісний процес. Сутність процесу навчання. Основні функції навчання. Принципи навчання. Загальна характеристика принципів навчання: науковість, систематичність та послідовність, свідомість й активність, наочність, зв'язок навчання із життям, доступність, міцність, диференціація навчання, створення ситуації успіху у навчанні. Основні компоненти процесу навчання. Структура діяльності викладача у навчальному процесі. Види навчання. Умови ефективності процесу навчання. Знання, уміння та навички.

Тема 5. Система освіти в Україні. Освіта за кордоном. Витоки й основні віхи становлення освіти й вищої школи у світі і в Україні. Система освіти в Україні. Принципи її побудови. Пріоритетні напрями реформування освіти. Сучасні тенденції реформування освіти. Болонський процес і національна вища школа. Закон про вищу освіту (2014 р.). Види освіти: середня, вища, післядипломна. Типи навчальних і навчально-виховних закладів. Сучасний освітній простір. Болонський процес, як засіб інтеграції і демократизації вищої освіти країн Європи. Освіта в інших країнах світу.

Тема 6. Форми, методи та засоби навчання. Поняття форми організації навчання. Своєрідність форм навчання, їх класифікація. Аудиторні і позааудиторні форми навчання. Поняття про методи навчання і їх класифікація. Активні й інтерактивні методи навчання: дидактичні ігри, тренінг, коучинг, «мозковий штурм» тощо. Методи контролю і самоконтролю у навчанні. Засоби навчання. Використання комп'ютерної техніки у навчанні. Вибір оптимального поєднання методів і засобів навчання. Індивідуальний підхід у навчанні.

Тема 7. Основи теорії виховання. Виховання як педагогічна проблема. Сутність виховання. Концепції виховання. Рушійні сили процесу виховання. Українська педагогіка та виховання.

Тема 8. Загальні закономірності виховного процесу. Структура виховного процесу. Мета виховання. Поняття про самовиховання. Принципи виховання, їх характеристика. Форми організації і методи виховання, їх класифікація. Прийоми виховання. Основні напрями виховного процесу: розумове, моральне, трудове, естетичне, сімейне виховання. Основні показники вихованості.

Тема 9. Виховання лікаря. Самоосвіта як умова професійного розвитку особистості. Роль медичної педагогіки у вихованні лікаря. Основні завдання та особливості медико-педагогічної діяльності. Навчально-виховні впливи медико-педагогічної діяльності. Санітарно-педагогічна просвіта. Основні правила поведінки та вимоги до особистості лікаря. Виховання мовленнєвої культури медичного працівника. Мова лікаря як показник особистісної культури та засіб впливу на пацієнта. Педагогіка здоров'я.

Роль самоосвіти в становленні професійної компетентності майбутнього фахівця. Шляхи, форми та засоби самоосвіти: опрацювання літературних джерел, підвищення професійної кваліфікації, курсова та післядипломна освіта, наукова діяльність. Компетентність – основа досягнення успіху у професійній діяльності. Акмеологічні аспекти професійної діяльності. Самоосвіта протягом життя як чинник розвитку особистості. Напрями вдосконалення та самовдосконалення.

Змістовий модуль 2. Психологія особистості

Тема 10. Наука психологія. Етапи розвитку психологічних знань. Поняття про психологію, її предмет та основні завдання. Історія розвитку психології: основні етапи. Основні тенденції розвитку сучасної психології. Поняття про психіку та її функції. Основні форми прояву психіки, їх взаємозв'язок. Виникнення та розвиток психіки. Рефлекторна природа психіки. Психіка та свідомість. Історичний розвиток людської свідомості.

Структура свідомості. Поняття про несвідоме. Структура сучасної психології. Характеристика основних галузей психологічних знань. Медична психологія. Зв'язок психології з іншими науками. Психологія та педагогіка. Значення психологічних знань в практичній діяльності лікаря.

Тема 11. Зв'язок психології з іншими науками. Структура психологічної науки. Основні методи науково-психологічних досліджень. Взаємо зв'язок психології з іншими науками. Загальне поняття про методи психологічних досліджень. Головні вимоги до методів психології. Класифікація методів психології. Характеристика основних методів: спостереження, самоспостереження, експеримент. Характеристика додаткових методів: тест, опитування, бесіда, анкетування, аналіз продуктів діяльності.

Тема 12. Психологія особистості. Визначення понять «людина», «індивід», «індивідуальність», «особистість». Закономірності становлення і розвитку особистості як суб'єкта життєтворчості. Основні положення, спрямовані на висвітлення природи особистості і рушійних сил її розвитку: структура, мотивація, розвиток особистості тощо. Проблема емпіричної валідазації теорій особистості. Сутність особистості з позиції різних теоретичних уявлень.

Тема 13. Сучасні психологічні теорії особистості. Напрями, школи та концепції в психологічній науці. Структуралізм, функціоналізм. Інтроективна психологія. Біхевіоризм. Когнітивна психологія. Гештальтпсихологія. Психоаналітичний підхід. Гуманістична психологія. Психологія вчинку. Діяльнісний підхід.

Тема 14. Пізнавальні процеси психіки особистості. Структура основних форм прояву психіки особистості та їх взаємодії. Поняття пізнавальна діяльність, пізнавальні процеси (відчуття, сприймання, мислення, пам'ять, увага, уява, мова і мовлення), емоційні процеси (емоції, почуття), вольові процеси (воля), чуттєве пізнання, абстрактне пізнання. Відчуття, сприймання як початкові рівні пізнання. Класифікація і різновиди відчуттів. Больові відчуття. Індивідуальні відмінності відчуттів, їх діагностика. Головні властивості сприймання.

Тема 15. Мислення. Індивідуальні особливості мислення. Пам'ять. Види пам'яті. Поняття мислення. Значення мислення. Функції мислення. Розумові дії. Розумові операції (механізми мислення). Форми мислення. Види умовиводів. Види мислення. Індивідуальні особливості мислення. Інтелект. Оцінка інтелекту.

Поняття про пам'ять. Психологічні теорії пам'яті. Класифікація видів пам'яті та їх взаємозв'язок. Характеристика основних процесів пам'яті. Запам'ятовування та його різновиди. Умови ефективного запам'ятовування. Збереження, умови збереження інформації. Відтворення та його різновиди. Забування та його причини. Індивідуальні відмінності пам'яті, їх діагностика та розвиток. Пам'ять в професійній діяльності фахівця з фізичної реабілітації.

Тема 16. Увага. Властивості уваги. Поняття про увагу як особливу форму психічної активності. Фізіологічна основа уваги. Класифікація видів уваги. Характеристика основних властивостей уваги. Індивідуальні відмінності уваги. Неуважність та її причини. Значення уваги в професійній діяльності фахівця з фізичної реабілітації.

Тема 17. Уява. Значення уяви у формуванні творчої особистості. Поняття про уяву. Фізіологічні механізми уяви. Функції уяви. Види уяви. Значення уяви в навчальній та професійній діяльності. Мрії. Уява в професійній діяльності фахівця з фізичної реабілітації.

Тема 18. Мова та її значення у спілкуванні. Поняття про мову. Мовна діяльність. Мовлення. Функції мови. Функція впливу. Функція повідомлення. Емоційно-виразна функція мови. Види мовлення.

Тема 19. Емоційні та вольові процеси психіки особистості. Емоції та почуття. Психологічні механізми вольової регуляції та вольові якості особистості. Фізіологічні основи емоцій. Емоції і почуття: спільне і відмінне. Функції емоцій і почуттів. Загальні властивості емоцій і почуттів. Емоції та особистість. Види почуттів.

Тема 20. Воля. Розвиток волі. Розкриття природи феномена волі в сучасній

психології. Поняття про вольовий процес. Функції волі: спонукальна та гальмівна. Вольові якості особистості. Розвиток волі.

Тема 21. Стрес. Поняття стресу. Засоби подолання стресу. Емоційні стани як форм переживань людини. Поняття про стресори, Характеристика стресорів. Фази стресу. Шляхи подолання стресу. Індивідуальні відмінності та експресія емоцій і почуттів.

Змістовий модуль 3. Соціальна психологія

Тема 22. Психічні властивості особистості та їх види. Поняття про психічні властивості особистості. Види психічних властивостей: темперамент, характер, здібності. Основні їх характеристики. Загальні та спеціальні здібності.

Тема 23. Темперамент. Характеристика типів темпераменту. Поняття про темперамент, його роль у психічній діяльності та поведінці. Основні властивості темпераменту. Фізіологічні основи темпераменту. Теорії темпераменту. Типи темпераментів, їх психологічна характеристика та діагностика. Врахування особливостей темпераменту пацієнта в професійній діяльності фахівця з фізичної реабілітації.

Тема 24. Характер особистості. Акцентуації характеру. Поняття про характер, його зв'язок із темпераментом. Фізіологічні основи характеру. Структура характеру. Класифікація рис характеру. Типове та індивідуальне в характері. Акцентуації характеру. Формування характеру. Характер та індивідуальність людини. Характер і професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації.

Тема 25. Задатки і здібності особистості. Поняття про здібності. Задатки як природні передумови розвитку здібностей. Види здібностей. Рівні розвитку здібностей.

Тема 26. Самооцінка особистості. Психологічні та педагогічні аспекти формування та зміни самооцінки особистості. Поняття про самооцінку особистості. Самооцінка, як складова Я-концепції. Визначення самооцінки через «теорію соціального порівняння». Рівень самооцінки. Стратегії підвищення самооцінки.

Тема 27. Психологія творчості особистості. Поняття про діяльність. Творчість особистості. Поняття про діяльність. Мета і мотиви діяльності. Структура діяльності. Основні різновиди діяльності, їх розвиток у людини. Знання, вміння, навички та звички. Діяльність фізичного терапевта, ерготерапевта та формування професійних вмінь і навичок. Поняття про творчість. Творчість в професійній діяльності фахівця з фізичної реабілітації.

Тема 28. Психологія спілкування. Поняття спілкування. Вербальна та невербальна комунікація. Спілкування як специфічний різновид діяльності. Поняття про спілкування. Структура спілкування та її компоненти. Функції спілкування. Класифікація видів спілкування, їх характеристика. Засоби спілкування. Механізми міжособистісного сприймання. Значення спілкування в професійній діяльності фахівця з фізичної реабілітації.

Тема 29. Спілкування та взаємопорозуміння. Поняття про взаємопорозуміння. Згода, розуміння як осмислення, співпереживання. Рівні взаємопорозуміння. Бар'єри на шляху до взаємопорозуміння. Механізми взаємопорозуміння. Здатність до знаходження шляхів до взаємопорозуміння - важливий компонент професійної діяльності фахівця.

Тема 30. Поняття конфлікту. Методики аналізу та вирішення конфліктів. Конфлікт, як особливий вид взаємодії. Види конфліктів. Причини виникнення конфліктів. Динаміка розвитку конфлікту. Способи управління конфліктами. Методики вирішення конфліктів.

Тема 31. Лідерство та етичні засади ділових стосунків. Структура лідерства та теорії його походження. Еволюція визначення поняття лідерство. Теорії лідерства. Структура лідерства. Керівник та лідер. Особливості різних стилів лідерства. Передумови ефективного лідерського впливу. Значення розуміння поняття лідерства у професійній діяльності фахівця з фізичної реабілітації.

Тема 32. Поняття харизматичного лідерства. Соціально-психологічний клімат соціальної групи. Теорії харизматичного лідерства. Визначення соціально психологічного клімату в групі. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки сприятливого соціально-психологічного клімату в групі. Фактори формування соціально-психологічного клімату. Соціометричні

методики.

Тема 33. Особливості взаємодії: лікар-пацієнт. Ставлення до хвороби. Класифікація пацієнтів. Поняття про аутопластичну картину хвороби. Особливості переживання пацієнтом своєї хвороби: загальний чуттєвий та емоційний фон. Фактори, які впливають на ставлення пацієнта до своєї хвороби. Внутрішня картина хвороби, як усвідомлення людини про хворобу. Чинники, які формують внутрішню хворобу пацієнта. Типологія пацієнтів в залежності від реагування на хворобу.

Тема 34. Особливості ставлення до хвороби пацієнтів різного віку. Оцінка суб'єктивного аспекту хвороби у дітей. Типізація пацієнтів за віком, характеристика уявлень про хворобу. Побудова стратегії спілкування фахівця з фізичної реабілітації в залежності від віку пацієнта. Основні реакції батьків на хворобу дітей.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
		усього	л	п	сам. р.
Змістовий модуль 1. Педагогіка					
1	Завдання и предмет курсу «Педагогіка та психологія». Значення психологічних та педагогічних знань в майбутній професійній діяльності. Педагогіка як наука.	6	2	2	2
2	Історія педагогічної науки.	2			2
3	Методи науково-педагогічних досліджень.	2			2
4	Основи теорії навчання і освіти	8	2	2	4
5	Система освіти в Україні. Освіта за кордоном.	8	2	2	4
6	Форми, методи та засоби навчання.	8	2	4	2
7	Основи теорії виховання.	2			2
8	Загальні закономірності виховного процесу.	4		2	2
9	Виховання лікаря. Самоосвіта як умова професійного розвитку особистості	6		2	4
	Усього за змістовий модуль 1.	46	8	14	24
Змістовий модуль 2. Психологія особистості					
10	Наука психологія. Етапи розвитку психологічних знань.	4			4
11	Зв'язок психології з іншими науками. Структура психологічної науки. Основні методи науково-психологічних досліджень.	10	2	2	6
12	Психологія особистості. Визначення понять «людина», «індивід», «індивідуальність», «особистість».	4	2		2
13	Сучасні психологічні теорії особистості.	4			4

14	Пізнавальні процеси психіки особистості. Структура основних форм прояву психіки особистості та їх взаємодії. Відчуття, сприймання як початкові рівні пізнання.	6	2	2	2
15	Мислення. Індивідуальні особливості мислення. Пам'ять. Види пам'яті.	6		2	4
16	Увага. Властивості уваги.	4		2	2
17	Уява. Значення уяви у формуванні творчої особистості.	2		2	
18	Мова та її значення у спілкуванні.	2			2
19	Емоційні та вольові процеси психіки особистості. Емоції та почуття.	4		2	2
20	Воля. Розвиток волі.	4		2	2
21	Стрес. Поняття стресу. Засоби подолання стресу.	4		2	2
	Усього за змістовий модуль 2.	54	6	16	32
Змістовий модуль 3. Соціальна психологія					
22	Психічні властивості особистості та їх види.	6	2		4
23	Темперамент. Характеристика типів темпераменту.	4		2	2
24	Характер особистості. Акцентуації характеру	2		2	
25	Задатки і здібності особистості.	4			4
26	Самооцінка особистості. Психологічні та педагогічні аспекти формування та зміни самооцінки особистості.	4		2	2
27	Психологія творчості особистості. Поняття про діяльність. Творчість особистості.	2			2
28	Психологія спілкування. Поняття спілкування. Вербальна та невербальна комунікація.	6	2	2	2
29	Спілкування та взаємопорозуміння	2		2	
30	Поняття конфлікту. Методики аналізу та вирішення конфліктів	4		2	2
31	Лідерство та етичні засади ділових стосунків. Структура лідерства та теорії його походження	6	2	2	2
32	Поняття харизматичного лідерства. Соціально-психологічний клімат соціальної групи.	2		2	
33	Особливості взаємодії: лікар-пацієнт. Ставлення до хвороби. Класифікація пацієнтів.	4		2	2

34	Особливості ставлення до хвороби пацієнтів різного віку.	4		2	2
	Усього за змістовий модуль 3.	50	6	20	24
	Разом за весь курс	150	20	50	80

5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ п.п.	Тема	К-ть годин
1	Завдання и предмет курсу «Педагогіка та психологія». Значення психологічних та педагогічних знань в майбутній професійній діяльності. Педагогіка як наука.	2
2	Основи теорії навчання і освіти	2
3	Система освіти в Україні. Освіта за кордоном.	2
4	Форми, методи та засоби навчання.	2
5	Зв'язок психології з іншими науками. Основні методи науково-психологічних досліджень.	2
6	Психологія особистості. Визначення понять «людина», «індивід», «індивідуальність», «особистість».	2
7	Пізнавальні процеси психіки особистості. Структура основних форм прояву психіки особистості та їх взаємодії. Відчуття, сприймання як початкові рівні пізнання.	2
8	Психічні властивості особистості та їх види.	2
9	Психологія спілкування. Поняття спілкування. Вербальна та невербальна комунікація.	2
10	Лідерство та етичні засади ділових стосунків. Структура лідерства та теорії його походження.	2
Всього		20

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Згідно робочої програми навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія» семінарські заняття не заплановані.

7. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п.п.	Тема	К-ть годин
1	Педагогіка як наука.	2

2	Основи теорії навчання і освіти	2
3	Система освіти в Україні. Освіта за кордоном.	2
4	Форми, методи та засоби навчання.	4
5	Загальні закономірності виховного процесу.	2
6	Виховання лікаря. Самоосвіта як умова професійного розвитку особистості.	2
7	Основні методи науково-психологічних досліджень.	2
8	Відчуття, сприймання як початкові рівні пізнання.	2
9	Мислення. Індивідуальні особливості мислення. Пам'ять. Види пам'яті.	2
10	Увага. Властивості уваги.	2
11	Уява. Значення уяви у формуванні творчої особистості.	2
12	Емоційні та вольові процеси психіки особистості. Емоції та почуття.	2
13	Воля. Розвиток волі.	2
14	Стрес. Поняття стресу. Засоби подолання стресу.	2
15	Темперамент. Характеристика типів темпераменту.	2
16	Характер особистості. Акцентуації характеру	2
17	Самооцінка особистості. Психологічні та педагогічні аспекти формування та зміни самооцінки особистості.	2
18	Психологія спілкування. Поняття спілкування. Вербальна та невербальна комунікація.	2
19	Спілкування та взаємопорозуміння	2
20	Поняття конфлікту. Методики аналізу та вирішення конфліктів	2
21	Лідерство та етичні засади ділових стосунків. Структура лідерства та теорії його походження.	2
22	Поняття харизматичного лідерства. Соціально-психологічний клімат соціальної групи.	2
23	Особливості взаємодії: лікар-пацієнт. Ставлення до хвороби. Класифікація пацієнтів.	2
24	Особливості ставлення до хвороби пацієнтів різного віку.	2
Всього		50

8. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно робочої програми навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія» лабораторні заняття не заплановані.

9. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п.п.	Тема	К-ть годин
1	Педагогіка як наука.	2
2	Історія педагогічної науки.	2
3	Методи науково-педагогічних досліджень.	2
4	Основи теорії навчання і освіти	4
5	Система освіти в Україні. Освіта за кордоном.	4
6	Форми, методи та засоби навчання.	2
7	Основи теорії виховання.	2
8	Загальні закономірності виховного процесу.	2
9	Виховання лікаря.	2
10	Самоосвіта як умова професійного розвитку особистості	2
11	Наука психологія. Етапи розвитку психологічних знань.	4
12	Зв'язок психології з іншими науками.	2
13	Структура психологічної науки.	2
14	Основні методи науково-психологічних досліджень.	2
15	Психологія особистості. Визначення понять «людина», «індивід», «індивідуальність», «особистість».	2
16	Сучасні психологічні теорії особистості.	4
17	Пізнавальні процеси психіки особистості. Структура основних форм прояву психіки особистості та їх взаємодії.	2
18	Мислення. Індивідуальні особливості мислення.	2
19	Пам'ять. Види пам'яті.	2
20	Увага. Властивості уваги.	2
21	Мова та її значення у спілкуванні.	2
22	Емоційні та вольові процеси психіки особистості. Емоції та почуття.	2

23	Воля. Розвиток волі.	2
24	Стрес. Поняття стресу. Засоби подолання стресу.	2
25	Психічні властивості особистості та їх види.	4
26	Темперамент. Характеристика типів темпераменту.	2
27	Задатки і здібності особистості.	4
28	Самооцінка особистості. Психологічні та педагогічні аспекти формування та зміни самооцінки особистості.	2
29	Психологія творчості особистості. Поняття про діяльність. Творчість особистості.	2
30	Психологія спілкування. Поняття спілкування. Вербальна та невербальна комунікація.	2
31	Поняття конфлікту. Методики аналізу та вирішення конфліктів	2
32	Лідерство та етичні засади ділових стосунків	2
33	Особливості взаємодії: лікар-пацієнт. Ставлення до хвороби. Класифікація пацієнтів.	2
34	Особливості ставлення до хвороби пацієнтів різного віку.	2
Всього		80

10. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі - ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. На індивідуальну роботу відводяться бали з поточного контролю за рішенням кафедри (Протокол від «18» червня 2021 року №21). Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові за різні види індивідуальних завдань і додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ - підготовка повідомлення або написання реферату на основі опрацювання першоджерел на одну із запропонованих тем:

1. Значення виховання, освіти, навчання у розвитку суспільства та в житті окремої людини.
2. Значення знань, наукової інформації у розумовому розвитку людини.

3. Гармонія і дисгармонія у розвитку особистості.
4. Виховання свідомості, переконань, сильної волі і позитивних почуттів з погляду вічних моральних і естетичних цінностей.
5. Значення знань, наукової інформації у розумовому розвитку людини.
6. Місце і значення екологічної освіти у розумовому розвитку людини.
7. Езотеричне і екзотеричне у розвитку людини.
8. Культура мови і мовлення як педагогічна проблема.
9. Спілкування у процесі виховання, навчання, освіти.
10. Виховання сили волі, вдосконалення інтелекту і використання інтуїції – шлях до довголіття.
11. Традиційні й нові методи лікування і використання їх у процесі виховання.
12. Психотренінг і біоенергетичні методи виховання.
13. Процес навчання як складна керована система.
14. Сучасні концепції змісту навчання.
15. Педагогічні погляди, методичні розробки видатних вчених та педагогів вищої школи.
16. Виховання лікарів в умовах вузівської підготовки.
17. Психодіагностичні методи у сфері освіти.
18. Безперервна система освіти.
19. Формування творчої особистості фахівця.
20. Сучасні методи і форми навчання.
21. Психолого-дидактичні основи проблемного навчання.
22. Активізація пізнавальної діяльності студентів у процесі навчання.
23. Психодіагностичні методи у сфері освіти.
24. Емоційна атмосфера на заняттях.
25. Застосування ділових ігор, методичні основи їх розробки.
26. Стан емоційної напруженості людини в навчальній діяльності.
27. Педагогічне спілкування.
28. Роль психології в сучасному суспільстві.
29. Міждисциплінарні зв'язки психологічної науки.
30. Проблема несвідомого в психологічній науці.
31. Відмінність психіки людини від психіки тварини.
32. Напрямки зарубіжної психології.
33. Етапи розвитку психологічної думки.
34. Психодіагностика як галузь психологічної науки.
35. Спостереження та особливості його застосування лікарем.
36. Використання в медичній практиці психокорекційних та психотерапевтичних методів.
37. Психологія лікувальної практики.
38. Професійна діяльність фахівця з фізичної реабілітації: психологічна характеристика.
39. Спілкування і розвиток особистості.
40. Конфлікти в спілкуванні лікаря з хворим.
41. Спілкування як базова категорія в психології.
42. Мовлення як засіб спілкування лікаря з хворим.
43. Використання засобів мови в професійній діяльності лікаря.
44. Проблема психологічної типології особистості.
45. Інтелект: основні підходи до розуміння.
46. Будова тіла і особливості психіки.
47. Психологічні теорії пам'яті.
48. Психологічні теорії волі.
49. Емоції та пізнавальні процеси.
50. Вольові здібності людини та їх формування.
51. Розлади мислення та мовлення.

52. Роль темпераменту в психічному розвитку людини та в діяльності лікаря.
53. Роль здібностей у професійному формуванні особистості лікаря.
54. Причини емоційної нестійкості лікарів.
55. Стрес. Стрес фізіологічний і психологічний.
56. Поняття лідерства західними та вітчизняними авторами.
57. Модель ефективного лідерства: її особливості та прояви.
58. Характеристика базисних типів влади.
59. Характеристики лідера-керівника на сучасному етапі розвитку.
60. Завдання, які стоять перед лідером у сучасних умовах.
61. Особистісні та ділові якості лідерів.
62. Основні джерела влади як основи лідерства.
63. Проблеми управління лідерством в організації.
64. Роль лідера в управлінні зовнішніми зв'язками та проведення переговорів.
65. Зарубіжні дослідження психології лідерства.
66. Природа та сутність гендерного лідерства в Україні
67. Типи підлеглих і особливості управління ними на підприємствах в умовах глобалізації.
68. Динаміка лідерства: формального та неформального статусу.
69. Застосування психологічних теорій лідерства у малих групах.
70. Еволюційний розвиток та історія виникнення лідерства як соціального явища.

Завдання для самостійної роботи.

Передбачається вивчення додаткових питань для самостійного опрацювання, які не входять до плану аудиторних занять і забезпечують поглиблене вивчення студентами тем в процесі підготовки до семінарських занять:

1. Поняття про педагогіку як науку. Предмет та об'єкт педагогіки.
2. Основні етапи розвитку педагогічної думки.
3. Афінівська та спартанська системи виховання.
4. Педагогічні погляди Демокріта, Сократа, Платона та Арістотеля.
5. Характерні риси виховання та навчання в період середньовіччя.
6. Особливості виховання та навчання в епоху Відродження.
7. Я.А.Коменський як засновник теорії освіти.
8. Педагогіка епохи Просвітництва.
9. Педагогіка у XIX - поч. XX ст. (Г.С.Сковорода, К.Д.Ушинський, А.С.Макаренко, В.О.Сухомлинський)
10. Освітні проблеми національного відродження в Україні.
11. Основні завдання педагогічної науки. Тенденції розвитку сучасної педагогіки.
12. Структура сучасної педагогіки. Медична педагогіка. Значення педагогіки у професійній діяльності лікаря.
13. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Педагогіка та медичні науки.
14. Загальна характеристика основних категорій педагогіки.
15. Методи науково-педагогічних досліджень.
16. Виникнення науки про виховання. Розвиток вітчизняної педагогіки: просвітницько-педагогічна діяльність лікарів в Україні.
17. Поняття про розвиток та формування особистості.
18. Вікові етапи розвитку особистості.
19. Рушійні сили розвитку, фактори формування особистості, їх характеристика.
20. Закономірності розвитку особистості. Показники фізичної та соціальної зрілості.
21. Роль спадковості й середовища у розвитку та формуванні особистості.
22. Роль виховання та навчання у формуванні особистості.
23. Формування творчої особистості фахівця-лікаря.
24. Поняття про дидактику, її предмет та функції.

25. Проблеми сучасної дидактики. Головні завдання дидактики.
26. Категорії дидактики, їх ознаки.
27. Характеристика принципів дидактики.
28. Навчання як цілісний і двосторонній процес, його предмет, завдання та функції.
29. Основні методи навчання, їх вибір та класифікація.
30. Види, форми та засоби навчання, їх класифікація.
31. Психолого-педагогічні основи навчально-пізнавальної діяльності.
32. Загальна характеристика змісту освіти. Поняття про освіту та самоосвіту.
33. Структура сучасної освіти.
34. Загальна характеристика принципів освіти.
35. Індивідуальні особливості відчуттів.
36. Поняття про сприймання. Відчуття та сприймання.
37. Характеристика основних властивостей сприймання.
38. Поняття про ілюзії та галюцинації.
39. Психологічні теорії пам'яті, мислення та емоцій.
40. Класифікація видів пам'яті та їх взаємозв'язок.
41. Роль медичної педагогіки у вихованні лікаря. Основні завдання та особливості медико-педагогічної діяльності.
42. Мова лікаря як показник особистісної культури та засіб впливу на пацієнта.
43. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності людини. Розуміння його специфіки у порівнянні з безпосереднім чуттєвим відображенням.
44. Розумові операції як основні механізми мислення, їх характеристика.
45. Класифікація видів мислення.
46. Логічні форми мислення.
47. Індивідуальні відмінності мислення. Прояв інтелектуальних здібностей у професійній діяльності лікаря.
48. Зв'язок мислення та мовлення.
49. Класифікація видів уяви, їх характеристика. Мрія як особливий вид уяви.
50. Прийоми створення образів уяви.
51. Уява і особистість. Уява в професійній діяльності лікаря.
52. Загальна характеристика емоційно-вольової сфери. Поняття про емоції та почуття.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання дисципліни застосовуються вербальні та наочні методи навчання:

- Фронтальне опитування;
- Розповідь викладача;
- Дискусії з проблемних ситуацій;
- Робота в малих групах;
- Проектна діяльність;
- Самостійна робота з отриманням випереджальних завдань;
- Написання есе;
- Підготовка відеопрезентацій;
- Мозковий штурм, тощо

12. МЕТОДИ І ФОРМИ КОНТРОЛЮ, РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ОЦІНЮВАННЯ

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є підсумковий контроль (ПК).

Підсумковий контроль (ПК) з дисципліни «Педагогіка і психологія» – це форма підсумкового контролю виявлення сформованих у студента навичок і знань з дисципліни за весь період проходження дисципліни, який проводять по закінченню вивчення на останньому занятті. Під час виставлення оцінки з дисципліни враховують накопичену

студентом кількість балів за поточне навчання (максимальна кількість 80 балів). Та результат складання ПК у балах (максимальна кількість 120 балів). Студент складає ПК з тією кількістю балів, яку він накопичив впродовж поточного навчання.

ПК з дисципліни проходить у формі тестового контролю. Питома вага кожного питання розраховується наступним чином: максимальна кількість балів (120 балів) ділиться на кількість тестових питань. Отже оцінка за ПК це добуток кількості правильних відповідей та питомої ваги одного питання.

Зарахування кредиту за вивчену дисципліну здійснюється при умові накопичення загальної кількості отриманих студентом балів, що має бути не меншою за мінімальне значення оцінки E, отже складає 111 балів.

Оцінювання знань із дисципліни проводять за відповідною шкалою:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
170-200	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
155-169	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
125-139	Задовільно	D	Задовільно (непогане, але зі значною кількістю недоліків)
111-124		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	Незадовільно	Fx	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-59		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Самостійну роботу студентів оцінюють під час поточного контролю на практичному занятті.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати *оцінку з кожної теми*. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі.

Вага кожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою, але може бути різною для різних модулів однієї дисципліни і визначатися кількістю тем у модулі.

Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як арифметична сума балів за кожне заняття та за індивідуальну роботу.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність під час вивчення модуля, вираховується шляхом множення кількості балів, що відповідають оцінці «5», на кількість тем у модулі з додаванням балів за індивідуальне завдання студента.

Мінімальна кількість балів за модуль, яку набирає студент під час його вивчення не встановлюється.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість оцінюваних практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок					Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання	
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 1,2, 3 / 5	3	25	3	2	1	0	5	111

ЗАГАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ МОДУЛЯ 1 (ДИСЦИПЛІНИ)

Поточна успішність – 80 б. Тем практичних занять – 25	Сума	Підсумковий контроль
Змістовий модуль 1 та 2 – 25 тем 1 тема – 3 бали Разом – 75 балів	75	
Самостійна (індивідуальна) робота – 5 балів	5	
Підсумковий контроль	120	
ВСЬОГО:	200	ПК

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни, робоча програма навчальної дисципліни, програма навчальної дисципліни, ілюстративні матеріали. Мультимедійний лекційний матеріал, опорні конспекти практичних занять, документальні фільми, рекомендована література.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПОТОЧНОГО і ПРОМІЖНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ

1. *Із запропонованих відповідей виберіть правильну:*

- педагогіка вивчає закономірності розвитку особистості і визначає шляхи її виховання;
- педагогіка - це галузь гуманітарного знання, наука про виховання, освіту й навчання, яка розвивається відповідно до суспільно-економічних потреб суспільства;
- педагогіка - це мистецтво впливу вихователя на вихованця з метою формування його особистості;

г) педагогіка займається вивченням питань навчання й освіти підростаючого покоління в конкретну історичну епоху та у відповідному соціально-культурному контексті.

2. *Вкажіть, до якої групи належать науки, що складають систему педагогічних (галузі педагогіки):*

а) Дидактика, психологія, історія, філософія, теорія виховання, шкільна гігієна, порівняльна педагогіка;

б) Загальна педагогіка, вікова педагогіка, соціальна педагогіка, спеціальні педагогіки, історія педагогіки;

в) Педагогіка дошкільних закладів, педагогіка вищої школи, педагогіка професійно-технічної освіти;

г) Вікова педагогіка, фізіологія, школознавство, естетика.

3. *До якої групи включені основні педагогічні категорії (поняття):*

а) середовище, спадковість, виховання;

б) знання, вміння, навички;

в) педагог, вихованець, учень;

г) виховання, освіта, навчання;

д) школа, розвиток, виховання?

4. *В якій групі представлені найбільш істотні зв'язки педагогіки з іншими науками:*

а) педагогіка, фізика, математика, література, історія, біологія, географія, хімія, іноземна мова;

б) педагогіка, філософія, психологія, економічні теорії, соціологія, право;

в) педагогіка, етика, естетика, соціологія, філософія, психологія, анатомія, фізіологія;

г) педагогіка, дидактика, теорія і методика виховання, школознавство?

5. *Який термін найбільш повно розкриває сутність та зміст науки про виховання, навчання, освіту:*

а) педагогіка (від грецького "пайдос" – дитина та "аго" – вести);

б) андрогогіка (від грецького "андрос" – чоловік та "аго" – вести);

в) антропогіка (від грецького "антропос" – людина та "аго" – вести)?

6. *У якій групі вказані основні методи науково-педагогічного дослідження:*

а) соціометрія, експеримент, складання алгоритмів, екскурсії, справи;

б) спостереження, експеримент, бесіда, анкетування, тестування, моделювання;

в) викладання нового матеріалу, узагальнення досвіду, лабораторні роботи, вивчення документації навчальних закладів?

7. *Що визначило розвиток педагогіки як науки? З наведених відповідей виберіть правильну.*

а) прогрес науки й техніки;

б) турбота батьків про щастя дітей;

в) біологічний закон збереження роду;

г) об'єктивна потреба в підготовці людини до життя й праці;

д) підвищення ролі виховання у суспільному житті.

8. *Розкрийте поняття "розвиток" з погляду педагогіки. Знайдіть правильну відповідь. Розвиток - це:*

а) накопичення кількісних змін в організмі людини;

б) становлення людини як соціальної істоти;

в) кількісні і якісні зміни в організмі людини, які відбуваються в часі під впливом різних факторів;

г) цілеспрямований процес формування у людей певних якостей.

9. *Дайте визначення спадковості. Які властивості відносяться до спадкових:*

а) особливості інтелектуальної діяльності;

б) властивості характеру;

в) тип нервової діяльності, темперамент;

г) здібності;

- д) колір очей, волосся;
- є) соціальний досвід;
- ж) деякі хвороби.

10. *Що складає основу педагогічної періодизації розвитку особистості:*

- а) фізичний розвиток,
- б) психічний розвиток,
- в) умови виховання,
- г) властивості нервової системи,
- д) соціальний досвід?

11. *Що називається формуванням особистості:*

- а) цілеспрямований процес формування необхідних поглядів та якостей;
- б) становлення людини як соціальної істоти, що проходить в результаті розвитку та виховання;
- в) кількісні та якісні зміни організму, що відбуваються в процесі життя особистості?

12. *Які методи належать до групи методів формування особистості:*

- а) бесіда, приклад, вправи, лекція, привчання;
- б) змагання, привчання, лекція, спостереження;
- в) приклад, заохочення, бесіда, пояснення, розповідь, диспут, створення виховуючих ситуацій;
- г) доручення, змагання, покарання, привчання?

13. *Виберіть правильну відповідь:*

- а) дидактика – це теорія навчання та освіти;
- б) дидактика – це теорія виховання;
- в) дидактика – це теорія навчання, освіти і виховання?

14. *Охарактеризуйте основні ознаки процесу навчання. Із запропонованих відповідей виберіть правильну:*

- а) навчання це передача знань від вчителя до учнів з метою підготовки останніх до самостійного життя;
- б) навчання передбачає організацію самостійної навчальної роботи учнів з метою оволодіння ними (знаннями, вміннями, навичками);
- в) навчання є спільний процес діяльності вчителя й учнів, спрямований на свідоме й міцне оволодіння останніми системою знань, вмінь, навичок.

15. *Про яку функцію процесу навчання йде мова нижче:*

- а) крім оволодіння науковими знаннями в процесі навчання в учнів формуються спеціальні та загально-навчальні вміння та навички;
- б) в процесі навчання формується світогляд, моральні, етичні, естетичні уявлення, погляди, переконання, система ідеалів, потреб та ін.?

16. *Назвіть основні критерії, що зумовлюють вибір організаційних форм навчання:*

- а) навчально-виховна мета, кількість учнів, місце навчання, тривалість занять, засоби і методи роботи вчителя та учня;
- б) кількість учнів, місце навчання, мета навчання, індивідуальне навчання;
- в) вік учнів, місце навчання, колективне навчання, позакласна робота.

17. *Виберіть основні форми контролю у вузі:*

- а) домашня робота, б) контрольна робота, в) самостійна робота, г) атестація, д) консультація,
- є) семінар, є) залік, ж) Іспит, з) реферативні виступи, і) повідомлення, й) бесіда, к) опитування.

18. *З запропонованих нижче виберіть вербальні методи навчання:*

- а) розповідь, б) демонстрація, в) лекція, г) бесіда, д) практичне заняття, є) лабораторне заняття.

19. *Дидактичні засоби навчання ми поділяємо на 4 групи:*

- а) візуальні, б)..., в).... г)... . Назвіть їх.

20. *Основними візуальними засобами є:*

а)..., б)..., в)...

21. *Із запропонованих відповідей виберіть правильну:*

- а) освіта - це процес і результат оволодіння людиною системою знань, вмінь та навичок з метою максимального вияву нею своїх можливостей та здібностей;
- б) освіта - це передача знань від старших поколінь молодшому;
- в) освіта передбачає формування вмінь та навичок, що дають змогу особистості пристосуватися до життя та діяльності у суспільстві.

22. *Що таке виховання? З запропонованих відповідей виберіть правильну:*

- а) виховання - це цілеспрямований, систематичний, послідовний процес впливу вихователя на вихованця з метою формування в останнього бажаного ставлення до навколишньої дійсності,
- б) виховання - це цілеспрямоване формування певних якостей особистості на відповідних вікових етапах,
- в) виховання передбачає формування в особистості певних поглядів, переконань, ставлень у відповідності з її потребами та інтересами.

23. Особистість, як відомо, являє собою єдність природного і соціального.

Покажіть на прикладах, що в особистості людини є від природи, а що формується під впливом соціальних чинників.

24. *В наведених нижче прикладах вкажіть, що відноситься до внутрішньої діяльності, а що до зовнішньої, які процеси тут задіяні:*

- Вам принесли історію хвороби людини, якій зроблено операцію. Завтра вона має бути переведена в палату, яку ви ведете. Відповідно до історії хвороби ви плануєте перелік маніпуляцій, які необхідно буде здійснити, коли хворий поступить у вашу палату.
- Хворий поступив у вашу палату. Ви проводите всі необхідні маніпуляції. Про яку діяльність іде мова?

25. *Визначте мотиви поведінки кожного з учасників, в описаних нижче випадках:*

- Лікар-інтерн декілька разів скликав консилиум біля ліжка хворого, який страждав систематичними приступами головного болю нервового характеру. Оскільки заспокійливі засоби не допомагали, тоді він заявив: "Якщо не будете себе вести як слід, відправлю в закриті відділення!"
- Лікар говорить дівчині, яка прийшла вперше на обстеження: "Не бійся!", хоча вона і не думала боятися.
- Чоловіка похилого віку привозять на обстеження в лікарню. Лікар зауважив: "Скільки років? Вісімдесят? Пожив досить, не дивно, якщо щось і трапиться..."
- Головний лікар після невчасно зробленої процедури під час нічного чергування вичитує чергового лікаря: "Як так можна! Працюєте, далі нікуди! Це просто жажливо! Ви ніколи нічого вчасно не робите!"

26. *Прокоментуйте свою навчальну діяльність, як один із видів діяльності.*

27. *Сформулюйте 15 якостей особистості лікаря. Які мотиви діяли у вас при формуванні даних якостей?*

28. *Який закономірний зв'язок між психікою і діяльністю виявляється в такому описі?*

Вивчення людей похилого віку та довгожителів показує, що поступове вивільнення від обов'язків і пов'язаних з ними функцій призводить до звуження та порушення особистості і, навпаки, постійний зв'язок із життям сприяє збереженню особистості до самої смерті.

Якщо людина з тих чи інших причин припиняє професійну, громадську діяльність, то це призводить до глибоких змін у структурі у її особистості (за Б.Г. Ананьєвим).

29. *Наведені нижче особливості поведінки людини характеризують її або як індивіда, або як особистість. Виділіть ті з них, які характеризують її лише як особистість:*

Старанність, правдивість, інтереси, здібності; сміливість, музичні здібності, розум, чудова дикція; чуйність, емоційна збудливість, інтерес до спорту, приємний голос; наполегливість, ідеали, красива хода.

30. До якого типу психологічних явищ відноситься дана реакція хворого:
Хворий не бажає оперуватися у одного хірурга (це жінка), а хоче в іншого (це чоловік).
Як би ви побудували спілкування з хворим у випадку, якщо його бажання неможливо виконати?
31. Про яке явище йде мова нижче:
В жаркий літній день ви йдете купатися, стрибаєте у воду і спочатку вона здається вам дуже холодною, але через деякий час ви вже не відчуваєте холоду?
32. Чому світлові реклами побудовані так, що світло в них то засвічується, то гасне?
Поясніть.
33. Дайте пояснення таким експериментальним даним:
50% беззмстовних складів забуваються через вісім годин після заучування, а 50% доступних для розуміння слів забуваються через сто днів.
34. Визначте, які прийоми використали при створенні образів творчої уяви:
В міфах і легендах стародавності описували деякі фантастичні істоти – кентаври (голова людини і тіло коня), сфінкси (істоти з головою людини і тілом лева), образи русалок, хаток на курячих ніжках і т. д.
35. Поясніть, чому деякі люди, неосвічені в медицині, прочитавши описання того чи іншого захворювання, схильні уявляти, що ї вони захворіли саме на цю хворобу, що ї у них виявляються симптоми цієї хвороби.
36. Як ви думаєте, яку емоцію виражає людина, коли:
Сидить, понурена, плечі опущені, руки безсило звисають, голова похилена, незворушний погляд націлений в підлогу, голос глухий, мова сповільнена;
Поза напружена, руки судорожно перебирають край одежі, погляд неухвальної, мова швидка, відривчаста, голос гучний, деколи зривається.
37. Чим можна пояснити такий факт:
- Помічено, що після виходу на пенсію у багатьох людей може виникати депресивний стан, інколи погіршується самопочуття.
 - Коли дати людині можливість вибалакатися, поплакати, то їй легше перенести горе.
38. Емоційний стан лікаря часто визначає успіх його діяльності.
Опишіть, які емоційні стани виникають у вас під час відвідування лікарні, навчальних аудиторій медичного закладу, читання медичної літератури тощо? Поясніть, що ми називаємо “нормальний” стан лікаря і які емоційні стани вимагають корекції в діяльності лікаря.
39. Оцініть рівень розвитку власних вольових якостей
40. Дайте пояснення такому твердженню:
“Жодна велика перемога неможлива, якщо їй не передує мала перемога над самим собою”.
41. Як проявляється воля в даному випадку:
Добре відомо, що в той час, коли людина вчиться їздити на велосипеді, їй інколи досить тільки подумати про те, що вона зараз впаде, в цю ж мить вона справді падає.
42. Визначте, чи виявляється в наведених нижче прикладах характер людини:
- Одного разу викладач зайшов в аудиторію і сказав: “Ось добре, кінець кінцем ви здогадалися привести аудиторію в належний порядок”. “Це я зробив!” – швидко і голосно сказав Тарас.
 - Максим був короткозорий і всі предмети підносив до очей. Під час уроку йому дозволялось підходити до дошки.
43. Вивчіть та опишіть риси характеру, що найяскравіше виявляються в обраного вами лікаря.
44. Проаналізуйте свою поведінку після складання іспиту і зробіть висновки, які риси вашого характеру в ньому виявились.
45. Обґрунтуйте за допомогою конкретних прикладів такі твердження:
- Провідну роль у формуванні здібностей людей відіграють суспільні умови їх життя.

- Здібності людей, будучи за своїм походженням природним явищем набувають суспільно-історичного характеру.
- Важливою умовою формування здібностей є працьовитість людини, її інтерес, любов до праці.

46. Нижче наведені приклади здібностей, навичок та знань людини. Враховуючи характерні для здібностей властивості, визначте, в яких випадках мова йде про здібності:

- довжина рук боксера;
- прагнення бути постійно чимось зайнятим;
- широка освіченість в певній галузі знань;
- спостережливість, яка проявляється в тому, що людина систематично помічає в предметах і явищах, поведінці людей багато важливого для роботи з ними;
- швидке запам'ятовування форми, кольору, обсягу предметів;
- швидке засвоєння нових рухів;
- вимогливість;
- грамотна відповідь на запитання.

47. Проаналізуйте основні стилі розв'язання конфліктів у студентському середовищі (на конкретному прикладі з життя вашої групи).

48. На підставі чого ми можемо судити, сумує чи радіє людина, якщо вона нам нічого не говорить про свій настрій? Який метод психології допоможе нам у даному випадку?

49. Нижче наведені зразки прояву в поведінці людей якостей індивіда та якостей особистості. Виберіть ті зразки поведінки, які характеризують особистість, і ті, що характеризують індивіда:

- У дівчинки спостерігається повільність у моториці, у мові, у мисленні та у протіканні інших пізнавальних процесів, а також у виникненні почуттів. Вона повільно та важко переключається з однієї діяльності до іншої.
- Сергій вступив на медико-психологічний факультет.
- Мій друг Петро відрізняється виразною мімікою, різкими рухами та швидкістю ходи.
- Студент розповів про те, як він розподіляє вільний від роботи час між заняттями спортом та навчанням.
- Викладач вніс пропозиції, здійснення яких значно підвищило успішність студентів.

50. Зробіть психологічний аналіз такого положення:

“Психологи зазначають, що людина як біологічна істота народжується один раз, але як особистість – двічі. Вперше – тоді, коли дитина починає говорити “Я”, відокремлюючись з оточення, протиставляючи себе іншим людям та порівнюючи себе з іншими. Друге народження особистості відбувається, коли у людини сформувався світогляд, власні моральні потреби та оцінки, які роблять її відносно стійкою від переконань інших. Це дає їй змогу керувати своєю поведінкою згідно зі своїми переконаннями і моральними нормами”.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Дуткевич Т. Загальна психологія. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 388с.
2. Колобич О. П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник. Львів, 2018. – 172с.
3. Максименко С. Загальна психологія. - К.: Центр навчальної літератури, 2017. – 272с.
4. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. – К. Ліра-К., 2020. – 564 с.
5. Основи психології: теорія і практика. Навчальний посібник/ О.О.Лазуренко, М.М.Матяш, Н.А.Тертична. – К., 2019. - 324с.
6. Савчин М. Загальна психологія. К.:ВЦ "Академія" Серія книг Альма-матер. – 2020. - 344с.
7. Сергієнкова О., Столярчук О., Коханова О, Пасека О. Загальна психологія. - К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296с.

Додаткова:

1. Бандурка О. М. Основи педагогічної техніки : Навч. посібник / О. М. Бандурка, В. О. Тюріна, О. І. Федоренко. – Харків : ТИТУЛ, 2006. – 176 с.
2. Буняк Н. А. Загальна психологія: лекції. – Тернопіль: вид-во ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. – 300 с.
3. Вища освіта України і Болонський процес : навч. посіб. / за ред. В. Г. Кременя: авт. кол. : М. Ф. Степко, Я. Я. Болубаш, В. Д. Шинкарук та ін. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.
4. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи; Навчальний посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С. Вітвицька. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 396 с.
5. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація : навч. посібник / Н. П. Волкова. – Київ: ВЦ «Академія», 2006. – 256с.
6. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. – Харків: Вид. група «Основа», 2009. – 176 с. – (Серія «Золота педагогічна скарбниця»).
7. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : Навч. посіб. / А. Кузьмінський. – Київ: Знання, 2005. – 486 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
8. Мацко Л. А., Прищак М. Д. Основи психології та педагогіки: Навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2009. – 158 с.
9. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі : Навч. посібник./ В.Нагаєв. – Київ: Центр учбової літератури, 2007. -232 с.
10. Освітні технології : навч.-метод. посіб. [О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.] / за ред. О. М. Пехоти. – К. : А.С.К., 2003. – 256 с.
11. Основи педагогіки вищої школи : Навчальний посібник / [Товажнянский Л. Л., Романовський О. Г., Бондаренко В. В., Пономарьов О. С., Черваньова З. О.] – Харків: НТУ «ХПГ», 2005. – 600 с.
12. Омеляненко С. В. Педагогіка : тестові завдання : Навч. посіб. / С. Омеляненко. – Київ : Знання, 2008. – 391 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
13. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб./ З. Н. Курлянд, Р. І. Хмельюк, А. В. Семенова та ін.; За ред. З. Н. Курлянд. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ: Знання, 2007. – 495 с.
14. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки : навчальний посібник / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – Київ: Академвидав, 2006. – 520 с.
15. Фіцула М. М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. / М. Фіцула – Київ: Видавничий центр «Академія», 2002. – 528 с.
16. Черних В. П. Освітні інновації в Національному фармацевтичному університеті : навч.-метод. посіб. / В. П. Черних, Л. Г. Кайдалова, В. М. Толочко, Т. Ю. Вахрушева. – Харків : Вид-во НФАУ, 2005. – 248 с.
17. Ягупов В. В. Педагогіка: навч. посіб. / В. В. Ягупов. – Київ : Либідь, 2002. – 560 с.

15. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Сайт : <http://pidruchniki.com/>
2. Національна бібліотека України <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Національна Парламентська бібліотека України <http://www.nplu.kiev.ua/>
4. Он лайн бібліотека: twirpx.com